

BEROEPSKWALIFICATIEDOSSIER

Assistent outdoor animator

//////////////////////////////////////
BK-0543-1

1. Globaal

1.1 TITEL

Assistent outdoor animator

Deze benaming komt voor in de Competent fiche "G120201 Animatie culturele of recreatieve activiteiten"

1.2 DEFINITIE

De assistent outdoor animator assisteert bij de begeleiding van deelnemers die actief deelnemen aan outdoor activiteit(en) teneinde een kwaliteitsvolle activiteit aan te bieden voor ontspanning en/of voor persoonlijke ontwikkeling.

1.3 EXTRA INFORMATIE

De assistent outdoor animator werkt onder supervisie van een verantwoordelijke van de organisatie.

Context outdoor activiteiten:

- Vrijetijd: vrije tijd wordt vooral geassocieerd met de mogelijkheid om dat te doen wat men graag doet, zoals aan outdoor activiteiten deelnemen en dit puur voor het plezier
- Recreatie: alle activiteiten die in de vrije tijd plaatsvinden en ontspanning als doel hebben.
- Toerisme: de activiteiten van personen die reizen naar en verblijven op plaatsen buiten hun normale omgeving, voor niet langer dan een (aaneengesloten) jaar, om redenen van vrijetijdsbesteding.
- Natuureducatie: activiteiten in de natuur die op een natuurvriendelijke en duurzame wijze georganiseerd worden onder de naam 'recreatief medebeheer' .
- Persoonlijke ontwikkeling: persoonlijke ontwikkeling is een continu, holistisch proces van bewustwording. De activiteiten die georganiseerd worden om de persoonlijke ontwikkeling te bevorderen, zijn bedoeld om de deelnemers te laten groeien en hen een kans te geven om zich bewust te laten worden van hun eigen kwaliteiten.
- Groepsdynamica: de activiteiten zijn gemaakt om een impuls te geven aan de groepsontwikkeling. Sleutelementen daarin zijn een authentieke ervaring en het samenspel van outdoor-activiteiten, de natuurlijke omgeving en de omgang met de groep. Hierbij is sociaalpsychologische begeleiding

essentieel waarbij heldere doelstellingen, gezamenlijke verantwoordelijkheden, open communicatie, wederzijds respect en flexibiliteit van belang zijn.

<http://www.cbs.nl/nl-NL/menu/methoden/begrippen/default.htm?conceptid=3205>

Bloch, D., Stof tot nadenken: de 4 gebieden van persoonlijke ontwikkeling,

<http://www.ontwikkelzelf.nl/artikel/4457/stof-tot-nadenken-de-4-gebieden-van-persoonlijke-ontwikkeling.html> (geraadpleegd op 27/01/2017)

Activiteiten: uitgebreid aanbod van activiteiten waaronder de voornaamste voor Vlaanderen zijn: oriëntatietochten, touwenparcours, kano-, kajak-, vlot-, SUP-varen op vlak water, fietsactiviteiten, ...

Doelgroepen: de outdoor sector biedt activiteiten aan verschillende doelgroepen aan; schoolgroepen, bedrijven, mensen met een beperking, jongeren, vriendengroepen, senioren, ...

Specifiek voor mensen met een beperking is het belangrijk dat de assistent outdoor animator op de hoogte is van de ontwikkelingsfase, de stoornis, de beperking, de sociale kwetsbaarheid van de deelnemers van de doelgroep. Tijdens de uitvoering van de activiteit moet hij/zij hierop gericht kunnen inspelen.

Ontwikkelingspsychologie HZW, Angerenstein Welzijn, HZW Digital Content, http://www.profileren.nl/files/hzw_dc7.pd (geraadpleegd op 27/01/2017)

1.4 SECTOREN

- Overige (PC100 Aanvullend PC arbeiders)

1.5 BETROKKEN (ARBEIDSMARKT)ACTOREN

Hoofdindieners

European Confederation of Outdoor Employers

Beroepsfederatie van Natuursportondernemingen (BFNO)

The Outsider cvba

Mede-indieners

LifeLong Exploring bvba

A-Works / The Shelter NV

Arnout Pieters Bushcraft emz

Brandsport NV

C&P Buitensport NV

Oenanthe bvba

Outward Bound© NV

Quest Outdoor and Adventure emz

Wildtrails bvba

Blueberry Hill NV

1.6 REFERENTIEKADER

Gehanteerde referentiekaders

- Regelgeving: KB van 25/04/2004 houdende reglementering van de organisatie van actieve ontspanningsevenementen
- Regelgeving: KB van 4 maart 2002 houdende reglementering van de organisatie van extreme ontspanningsevenementen
- Regelgeving: KB van 27/04/2007 ter bepaling van werkingscriteria en de modaliteiten van de controle op de werking van tussenkomende organismen
- Buitenlands profiel: European Learning Syllabus for outdoor Animators, European Confederation of Outdoor Employers, 2015
- Competent-fiche (SERV): G120201 Animatie culturele of recreatieve activiteiten, 19 december 2013

Relatie tot het referentiekader

Een aantal basisactiviteiten vanuit de Competent-fiche werden geherformuleerd en/of geïntegreerd in andere activiteiten.

- Denkt een animatieprogramma uit op maat van het publiek (G120201, Id 25082) zit vervat in 'Assisteert bij de voorbereiding van de activiteiten'
- Stelt de verwachtingen van het publiek vast, geeft Inlichtingen over de animatieactiviteit(en) en de organisatie ervan (G120201, Id 12557) zit vervat in 'Assisteert bij ontvangst van de deelnemers'
- Legt de activiteit uit (instructies geven, demonstreren, ...) en coördineert de interactie binnen de groep (G120201, Id 11372) zit vervat in 'Legt de activiteit uit aan de deelnemers (instructies geven, demonstreren, ...)'
- Begeleidt de deelnemers tijdens de activiteit of aanpassingen en doet voorstellen al naargelang hun vooruitgang (G120201, Id 11754) zit vervat in 'Helpt de deelnemers bij het inoefenen van de activiteit' en 'Assisteert bij de activiteit'11.
- Evalueert het animatieproject en stelt verbeteringen voor (G120201, Id 16886) zit vervat in 'Assisteert bij het afsluiten van de activiteit'
- 'Volgt professionele informatie en reglementering op en actualiseert deze' (G120201, Id 17578) zit vervat in 'Werkt volgens de wettelijke reglementeringen en geldende kwaliteitsvereisten' en 'Werkt volgens de veiligheidsprocedures van de organisatie'

Een aantal activiteiten werden niet opgenomen in dit beroepskwalificatiedossier omdat zij niet door de assistent outdoor animator worden uitgevoerd.

- Werkt de animatieactiviteit uit en maakt het materiaal en de ruimte klaar (G120201, Id 24962)
- Controleert de werking van het materiaal (informatica, foto-, videomateriaal, ...) en voert het basisonderhoud uit of meldt storingen (G120201 Id440)
- Ruimt de animatieruimte op en controleert de voorraad van materiaal en uitrusting en geeft de tekorten aan (G120201, Id 16819)
- Organiseert communicatieacties' (G120201, Id 16409)

Hierbij moet gezegd worden dat het verschil met de animatoren wat de context betreft en invulling van het programma betreft zeer verschillend is met deze van de outdoor animator en de assistent outdoor animator Daarbij komt het veiligheidsmanagement dat van primordiaal belang is. Dit wil zeggen dat de overeenkomstige activiteiten in zeer beperkte mate gelijklopend zijn.

2. Competenties

2.1 OPSOMMING COMPETENTIES

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
Algemene activiteiten				
1. Werkt volgens de wettelijke reglementeringen en geldende kwaliteitsvereisten				
• Handelt volgens interne procedures en regels op vlak van kwaliteit, veiligheid, ... -	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van informatietechnologie conform het ECDL* • Basiskennis van bedrijfsstructuren • Basiskennis van wetgeving gerelateerd aan de beroepsuitoefening • Kennis van bedrijfsgebonden procedures (veiligheid, deontologie...) • Kennis van ecologie (duurzaamheid, leave no trace-regels, ...) • Kennis van de vakterminologie • Kennis van ergonomie
• Werkt ergonomisch	✓			
• Werkt economisch	✓			
• Werkt ecologisch (duurzaamheidsprincipes, sorteert afval, ...)	✓			
• Past de kwaliteitsnormen van de organisatie toe	✓			
<p>* European Computer Driving Licence waarbij de basiskennis van het PC-gebruik aanwezig is en dit omvat volgende 7 onderdelen: computer essentials, tekstverwerking, spreadsheet, databases gebruiken, presentaties maken, online essentials, digitale veiligheid</p>				
2. Werkt volgens de veiligheidsprocedures van de organisatie				

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
<ul style="list-style-type: none"> Past de veiligheidsprocedures/ -normen van de organisatie toe bij de activiteiten 	✓			<ul style="list-style-type: none"> Basiskennis van de outdoor sector Basiskennis van veiligheidsmanagement Basiskennis van evacuatietechnieken op hoogte Kennis van bedrijfsgebonden procedures (veiligheid, deontologie...) Kennis van veiligheid op hoogte Kennis van veiligheid op (stromend) water (rivierstromingen-zeestromingen) Kennis van veiligheid in koude en natte weersomstandigheden
<ul style="list-style-type: none"> Draagt persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> Reageert adequaat op alle (onveilige) situaties 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> Gebruikt de technische uitrusting efficiënt en veilig 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Werkt proactief om ongevallen te voorkomen 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Volgt het veiligheidsmanagement plan voor een specifieke activiteit op een specifieke locatie 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Werkt conform de risicoanalyse tijdens de activiteiten en volgt de instructies op van de verantwoordelijke 	✓			
3. Werkt in teamverband				
<ul style="list-style-type: none"> Communiqueert efficiënt met andere begeleiders 	✓			<ul style="list-style-type: none"> Basiskennis van één vreemde taal (Hij/zij kan een eenvoudige conversatie voeren met andere actoren, de basis van vakterminologie benoemen en kan op eenvoudige wijze rapporteren aan anderen. Kan een eenvoudige vakgerichte tekst lezen en hieruit informatie halen.) Basiskennis van diversiteit Kennis van communicatie- en interactietechnieken (gesprekstechnieken, taalgebruik, lichaamstaal, ..., communicatie in grotten, op rivieren, ...) Kennis van beroepsethiek Kennis van bedrijfsgebonden procedures (veiligheid, deontologie...)
<ul style="list-style-type: none"> Rapporteert aan de verantwoordelijke, indien nodig 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Werkt op efficiënte wijze samen 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Respecteert de afspraken, werkschema's en procedures 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> Past zich flexibel aan wijzigende omstandigheden aan 		✓		

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
4. Gebruikt de uitrusting, het materiaal en de installaties op veilige en efficiënte wijze				
<ul style="list-style-type: none"> • Gebruikt de (outdoor)uitrusting, het materiaal en de installaties volgens de gebruikershandleiding en operationele richtlijnen van de fabrikant 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van veiligheidsmanagement • Kennis van bedrijfsgebonden procedures (veiligheid, deontologie...) • Kennis van oriëntatie- en navigatiematerialen en hulpmiddelen • Kennis van gebruik van de kajaks, kano's, vloten, SUP's, ... • Kennis van touwenparcours en andere installaties • Kennis van fietstechnieken • Kennis van veiligheid op hoogte • Kennis van veiligheid op (stromend) water (rivierstromingen-zeestromingen) • Kennis van veiligheid in koude en natte weersomstandigheden • Kennis van het buitensportmateriaal (gebruik, aandachtspunten visuele inspectie, technische specificaties, ...) • Kennis van oriëntatie- en navigatietechnieken • Kennis van reddingstechnieken op het water • Kennis van gebruikte technieken bij touwenparcours • Kennis van basisonderhoud van het gebruikte buitensportmateriaal
<ul style="list-style-type: none"> • Verzorgt de uitrusting, het materiaal en de installaties volgens de gebruikshandleiding 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Gebruikt de uitrusting, het materiaal en de installaties juist en veilig 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Kijkt de uitrusting en het materiaal na en geeft mogelijke tekorten aan 	✓			
5. Handelt volgens de professionele gedragscodes				
<ul style="list-style-type: none"> • Gaat op empathische wijze om met de deelnemer waarbij de nodige afstand bewaard wordt om een professionele relatie te behouden 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van diversiteit • Kennis van communicatie- en interactietechnieken (gesprekstechnieken, taalgebruik, lichaamstaal, ..., communicatie in

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
<ul style="list-style-type: none"> • Respekteert de zakelijke omgangsvormen 	✓			grotten, op rivieren, ...) <ul style="list-style-type: none"> • Kennis van beroepsethiek
<ul style="list-style-type: none"> • Past taalgebruik en boodschap aan de deelnemers aan 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Zorgt voor een verzorgd voorkomen en aangepaste kledij conform de taakuitvoering 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Past de professionele gedragscode toe 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Gaat vertrouwelijk om met informatie 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Houdt toezicht op een zorgvuldige omgang met materiaal 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Geeft zelf het goede voorbeeld 	✓			
6. Communiceert professioneel met de deelnemers				
<ul style="list-style-type: none"> • Communiceert empathisch met alle betrokken actoren 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van de principes van groepssychologie • Basiskennis van de psychofysiologie (concept comfortzone, psychische beleving van deelnemer op outdoor activiteit, ...) • Basiskennis van groepsdynamiek (groepsvorming, verschillende rollen binnen een groep, teamsfeer, (bege)leiden van groepen, ...) • Basiskennis van diversiteit • Kennis van communicatie- en interactietechnieken (gesprekstechnieken, taalgebruik, lichaamstaal, ..., communicatie in grotten, op rivieren, ...) • Kennis van beroepsethiek
<ul style="list-style-type: none"> • Past zijn/ haar taalgebruik aan in functie van de deelnemer, zowel naar inhoud als naar vorm 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Geeft informatie aan de deelnemer 	✓			
7. Laadt en transporteert uitrusting en materiaal				
<ul style="list-style-type: none"> • Laadt het materiaal en de uitrusting op en af op aangepaste wijze 			✓	<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van veiligheidsmanagement • Kennis van bedrijfsgebonden procedures (veiligheid,

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
<ul style="list-style-type: none"> • Fixeert het materiaal en de uitrusting conform de veiligheidsprocedures 			✓	deontologie...) • Kennis van het buitensportmateriaal (gebruik, aandachtspunten visuele inspectie, technische specificaties, ...) • Kennis van het laden en vervoeren van materiaal en uitrusting
<ul style="list-style-type: none"> • Controleert de correcte bevestiging en aansluiting van de aanhangwagen 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Transporteert het materiaal en uitrusting volgens de wettelijke bepalingen 			✓	
Organisatie en uitvoering van activiteiten				
8. Assisteert bij de voorbereiding de activiteiten				
<ul style="list-style-type: none"> • Assisteert bij de planning van de activiteit 	✓			• Basiskennis van (natuur)gebieden: landschappen, geografie, klimatologie, ... • Basiskennis van biodiversiteit: fauna, flora • Basiskennis van hydrologie • Basiskennis van toeristische informatie (erfgoed, lokale geschiedenis, culturele omgeving, ...) • Basiskennis van anatomie en fysiologie van het musculoskeletaal stelsel • Basiskennis van de principes van groepsspsychologie • Basiskennis van de kenmerken van kwetsbare groepen (personen met een beperking, ouderen, ...) • Basiskennis van didactiek (didactische modellen en principes) • Basiskennis van drank- en voeding in functie van de activiteiten (energieverbruik, vochtinname, ...)
<ul style="list-style-type: none"> • Assisteert bij de voorbereiding van de activiteit 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Assisteert bij het verzamelen van het nodige materiaal dat noodzakelijk is voor de activiteit en kijkt het na op bruikbaarheid 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Assisteert bij het opzoeken van informatie over het gebied (op geschiedkundig, cultureel, sociaal, ambachtelijk vlak) 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Voert de opdracht uit aangaande de drank- en voedselvoorraad 	✓			
9. Assisteert bij de ontvangst van de deelnemers				
<ul style="list-style-type: none"> • Stelt de deelnemers op hun gemak 	✓			• Basiskennis van groepsanimatie • Basiskennis van de principes van groepsspsychologie
<ul style="list-style-type: none"> • Controleert de aanwezigheid van alle 	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
deelnemers				<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van de kenmerken van kwetsbare groepen (personen met een beperking, ouderen, ...) • Basiskennis van de psychofysiologie (concept comfortzone, psychische beleving van deelnemer op outdoor activiteit, ...) • Basiskennis van specifieke kenmerken van de doelgroepen (schoolgroepen, vriendengroepen, bedrijfsactiviteiten, ...) • Basiskennis van diversiteit • Kennis van communicatie- en interactietechnieken (gesprekstechnieken, taalgebruik, lichaamstaal, ..., communicatie in grotten, op rivieren, ...) • Kennis van beroepsethiek
<ul style="list-style-type: none"> • Voorziet de deelnemers van de noodzakelijke uitrusting 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Duidt de technische aandachtspunten en demonstreert de basisveiligheidsregels 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Beantwoord de vragen van de deelnemers 	✓			
10. Helpt de deelnemers bij het inoefenen van de activiteit				
<ul style="list-style-type: none"> • Geeft informatie over de uitrusting en het gebruik ervan 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van groepsanimatie • Basiskennis van didactiek (didactische modellen en principes) • Basiskennis meteorologie • Basiskennis van veiligheidsmanagement • Basiskennis van de psychofysiologie (concept comfortzone, psychische beleving van deelnemer op outdoor activiteit, ...) • Basiskennis van groepsdynamiek (groepsvorming, verschillende rollen binnen een groep, teamsfeer, (bege)leiden van groepen, ...) • Basiskennis van diversiteit • Basiskennis van evacuatietechnieken op hoogte
<ul style="list-style-type: none"> • Demonstreert de technieken (zwemmen, fietsen, touwenparcour, kajak- en kanovaren, oriëntatiewandeling, ...) 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Helpt de deelnemers bij de aandachtspunten tijdens de demonstratie en de instructie 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Controleert continu de omgeving en de deelnemers 	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
				<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van bedrijfsgebonden procedures (veiligheid, deontologie...) • Kennis van veiligheid op hoogte • Kennis van veiligheid op (stromend) water (rivierstromingen-zeestromingen) • Kennis van veiligheid in koude en natte weersomstandigheden • Kennis van het buitensportmateriaal (gebruik, aandachtspunten visuele inspectie, technische specificaties, ...) • Grondige kennis van de risicoprocedures
11. Assisteert bij de activiteit				
<ul style="list-style-type: none"> • Houdt rekening met gerapporteerde fysieke en psychische capaciteiten en beperkingen van de deelnemers 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van groepsanimatie • Basiskennis van de principes van groepsspsychologie • Basiskennis van de kenmerken van kwetsbare groepen (personen met een beperking, ouderen, ...) • Basiskennis van didactiek (didactische modellen en principes) • Basiskennis van motivatietechnieken • Basiskennis meteorologie • Basiskennis van veiligheidsmanagement • Basiskennis van de psychofysiologie (concept comfortzone, psychische beleving van deelnemer op outdoor activiteit, ...) • Basiskennis van specifieke kenmerken van de doelgroepen (schoolgroepen, vriendengroepen, bedrijfsactiviteiten, ...) • Basiskennis van groepsdynamiek (
<ul style="list-style-type: none"> • Stelt beperkingen en veranderlijke omstandigheden vast van de deelnemers tijdens de activiteit en meldt dit aan de verantwoordelijke 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Ondersteunt de groepsdynamiek en een aangename sfeer 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Instrueert de deelnemers volgens de opgelegde werkwijze 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Geeft aanwijzingen aangaande de techniek, houding, beweging, ... indien aangewezen 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Verdeelt de aandacht over de verschillende deelnemers 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Moedigt de deelnemers aan om respect en waardering voor de omgeving op te brengen 	✓			

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
				<p>groepsvorming, verschillende rollen binnen een groep, teamsfeer, (bege)leiden van groepen, ...)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van diversiteit • Basiskennis van evacuatietechnieken op hoogte • Kennis van communicatie- en interactietechnieken (gesprekstechnieken, taalgebruik, lichaamstaal, ..., communicatie in grotten, op rivieren, ...) • Kennis van bedrijfsgebonden procedures (veiligheid, deontologie...) • Kennis van ecologie (duurzaamheid, leave no trace-regels, ...) • Kennis van oriëntatie- en navigatiematerialen en hulpmiddelen • Kennis van gebruik van de kajaks, kano's, vloten, SUP's, ... • Kennis van touwenparcours en andere installaties • Kennis van fietstechnieken • Kennis van veiligheid op hoogte • Kennis van veiligheid op (stromend) water (rivierstromingen-zeestromingen) • Kennis van veiligheid in koude en natte weersomstandigheden • Kennis van het buitensportmateriaal (gebruik, aandachtspunten visuele inspectie, technische specificaties, ...) • Kennis van oriëntatie- en navigatietechnieken • Kennis van het varen met een kajak, een kano, een vlot, een SUP, ...

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
				<ul style="list-style-type: none"> • Kennis van gebruikte technieken bij touwenparcours
12. Assisteert bij het afsluiten van de activiteit				
<ul style="list-style-type: none"> • Verzamelt de feedback over de activiteiten (evaluatieformulier, ...) 	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van reflectiestrategieën • Basiskennis van zelfmanagement • Basiskennis van evacuatietechnieken op hoogte • Kennis van communicatie- en interactietechnieken (gesprekstechnieken, taalgebruik, lichaamstaal, ..., communicatie in grotten, op rivieren, ...) • Kennis van het buitensportmateriaal (gebruik, aandachtspunten visuele inspectie, technische specificaties, ...) • Kennis van incidenten en accidenten • Kennis van basisonderhoud van het gebruikte buitensportmateriaal
<ul style="list-style-type: none"> • Verzamelt al het materiaal en ziet er op toe dat deelnemers het materiaal in de oorspronkelijke staat achterlaten 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Begeleidt mee het vertrek van de deelnemers 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Controleert het materiaal visueel (herkent schade) 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Reinigt het materiaal en ruimt het op 			✓	
<ul style="list-style-type: none"> • Rapporteert incidenten en accidenten aan de verantwoordelijke 	✓			
Bijkomende activiteiten				
13. Past de ongevalsprocedure van de organisatie toe				
<ul style="list-style-type: none"> • Reageert efficiënt wanneer een deelnemer letsel oploopt of onwel wordt 		✓		<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van anatomie en fysiologie van het musculoskeletaal stelsel • Basiskennis van het thermoregulatorisch systeem • Kennis van EHBO • Kennis van richtlijnen bij ongevallen
<ul style="list-style-type: none"> • Maakt contact met de deelnemer (indien mogelijk) 	✓			
<ul style="list-style-type: none"> • Handelt conform de voorgeschreven procedure en rapporteert aan de verantwoordelijke 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> • Zorgt voor veiligheid van het slachtoffer en de overige deelnemers 		✓		
<ul style="list-style-type: none"> • Past EHBO toe 			✓	

Activiteiten	Vaardigheden			Kenniselementen per activiteitenblok
	Cognitieve	Probleemoplossende	Motorische	
14. Ontwikkelt de eigen deskundigheid				
• Volgt (interne) bijscholingen, ...	✓			<ul style="list-style-type: none"> • Basiskennis van de outdoor sector • Basiskennis van kenmerken en principes van de eigen persoonlijke ontwikkeling • Basiskennis van de beschikbare opleidingen en navormingen • Basiskennis van wetgeving gerelateerd aan de beroepsuitoefening • Kennis van bedrijfsgebonden procedures (veiligheid, deontologie...) • Kennis van EHBO • Kennis van de vakterminologie • Kennis van gebruik van de kajaks, kano's, vloten, SUP's, ... • Kennis van touwenparcours en andere installaties • Kennis van het buitensportmateriaal (gebruik, aandachtspunten visuele inspectie, technische specificaties, ...) • Kennis van reddingstechnieken op het water • Kennis van richtlijnen bij ongevallen • Kennis van incidenten en accidenten
• Raadpleegt informatiebronnen	✓			
• Reflecteert over het eigen beroepsmatig handelen	✓			
• Werkt volgens de procedures van de organisatie	✓			
• Gebruikt de vakterminologie die men in het kader van het beroep hanteert op voldoende deskundige wijze	✓			

2.2 BESCHRIJVING COMPETENTIES ADHV DE DESCRIPTORELEMENTEN

Kennis

- Basiskennis van (natuur)gebieden: landschappen, geografie, klimatologie, ...
- Basiskennis van biodiversiteit: fauna, flora
- Basiskennis van hydrologie
- Basiskennis van toeristische informatie (erfgoed, lokale geschiedenis, culturele omgeving, ...)

- Basiskennis van informatietechnologie conform het ECDL*
- Basiskennis van bedrijfsstructuren
- Basiskennis van de outdoor sector
- Basiskennis van anatomie en fysiologie van het musculoskeletaal stelsel
- Basiskennis van het thermoregulator systeem
- Basiskennis van groepsanimatie
- Basiskennis van de principes van groepsspsychologie
- Basiskennis van de kenmerken van kwetsbare groepen (personen met een beperking, ouderen, ...)
- Basiskennis van kenmerken en principes van de eigen persoonlijke ontwikkeling
- Basiskennis van didactiek (didactische modellen en principes)
- Basiskennis van reflectiestrategieën
- Basiskennis van zelfmanagement
- Basiskennis van motivatietechnieken
- Basiskennis van de beschikbare opleidingen en navormingen
- Basiskennis van wetgeving gerelateerd aan de beroepsuitoefening
- Basiskennis meteorologie
- Basiskennis van veiligheidsmanagement
- Basiskennis van drank- en voeding in functie van de activiteiten (energieverbruik, vochtinname, ...)
- Basiskennis van één vreemde taal (Hij/zij kan een eenvoudige conversatie voeren met andere actoren, de basis van vakterminologie benoemen en kan op eenvoudige wijze rapporteren aan anderen. Kan een eenvoudige vakgerichte tekst lezen en hieruit informatie halen.)
- Basiskennis van de psychofysiologie (concept comfortzone, psychische beleving van deelnemer op outdoor activiteit, ...)
- Basiskennis van specifieke kenmerken van de doelgroepen (schoolgroepen, vriendengroepen, bedrijfsactiviteiten, ...)
- Basiskennis van groepsdynamiek (groepsvorming, verschillende rollen binnen een groep, teamsfeer, (bege)leiden van groepen, ...)
- Basiskennis van diversiteit
- Basiskennis van evacuatietechnieken op hoogte

- Kennis van communicatie- en interactietechnieken (gesprekstechnieken, taalgebruik, lichaamstaal, ..., communicatie in grotten, op rivieren, ...)
- Kennis van beroepsethiek
- Kennis van bedrijfsgebonden procedures (veiligheid, deontologie...)
- Kennis van EHBO
- Kennis van ecologie (duurzaamheid, leave no trace-regels, ...)
- Kennis van de vakterminologie
- Kennis van ergonomie
- Kennis van oriëntatie- en navigatiematerialen en hulpmiddelen
- Kennis van gebruik van de kajaks, kano's, vloten, SUP's, ...
- Kennis van touwenparcours en andere installaties
- Kennis van fietstechnieken
- Kennis van veiligheid op hoogte
- Kennis van veiligheid op (stromend) water (rivierstromingen-zeestromingen)
- Kennis van veiligheid in koude en natte weersomstandigheden
- Kennis van het buitensportmateriaal (gebruik, aandachtspunten visuele inspectie, technische specificaties, ...)

- Kennis van oriëntatie- en navigatietechnieken
- Kennis van reddingstechnieken op het water
- Kennis van het varen met een kajak, een kano, een vlot, een SUP, ...
- Kennis van gebruikte technieken bij touwenparcours
- Kennis van richtlijnen bij ongevallen
- Kennis van incidenten en accidenten
- Kennis van basisonderhoud van het gebruikte buitensportmateriaal
- Kennis van het laden en vervoeren van materiaal en uitrusting

- Grondige kennis van de risicoprocedures

Cognitieve vaardigheden

- Handelt volgens interne procedures en regels op vlak van kwaliteit, veiligheid, ... -
- Werkt ergonomisch
- Werkt economisch
- Werkt ecologisch (duurzaamheidsprincipes, sorteert afval, ...)
- Past de kwaliteitsnormen van de organisatie toe
- Past de veiligheidsprocedures/ -normen van de organisatie toe bij de activiteiten
- Gebruikt de technische uitrusting efficiënt en veilig
- Werkt proactief om ongevallen te voorkomen
- Volgt het veiligheidsmanagement plan voor een specifieke activiteit op een specifieke locatie
- Werkt conform de risicoanalyse tijdens de activiteiten en volgt de instructies op van de verantwoordelijke
- Communiqueert efficiënt met andere begeleiders
- Rapporteert aan de verantwoordelijke, indien nodig
- Werkt op efficiënte wijze samen
- Respekteert de afspraken, werkschema's en procedures
- Gebruikt de (outdoor)uitrusting, het materiaal en de installaties volgens de gebruikershandleiding en operationele richtlijnen van de fabrikant
- Verzorgt de uitrusting, het materiaal en de installaties volgens de gebruikshandleiding
- Gebruikt de uitrusting, het materiaal en de installaties juist en veilig
- Kijkt de uitrusting en het materiaal na en geeft mogelijke tekorten aan
- Gaat op empathische wijze om met de deelnemer waarbij de nodige afstand bewaard wordt om een professionele relatie te behouden
- Respekteert de zakelijke omgangsvormen
- Past taalgebruik en boodschap aan de deelnemers aan
- Past de professionele gedragscode toe
- Gaat vertrouwelijk om met informatie
- Houdt toezicht op een zorgvuldige omgang met materiaal
- Geeft zelf het goede voorbeeld
- Communiqueert empathisch met alle betrokken actoren
- Past zijn/ haar taalgebruik aan in functie van de deelnemer, zowel naar inhoud als naar vorm
- Geeft informatie aan de deelnemer
- Assisteert bij de planning van de activiteit
- Assisteert bij de voorbereiding van de activiteit

- Assisteert bij het opzoeken van informatie over het gebied (op geschiedkundig, cultureel, sociaal, ambachtelijk vlak)
- Voert de opdracht uit aangaande de drank- en voedselvoorraad
- Stelt de deelnemers op hun gemak
- Controleert de aanwezigheid van alle deelnemers
- Voorziet de deelnemers van de noodzakelijke uitrusting
- Beantwoordt de vragen van de deelnemers
- Geeft informatie over de uitrusting en het gebruik ervan
- Helpt de deelnemers bij de aandachtspunten tijdens de demonstratie en de instructie
- Controleert continu de omgeving en de deelnemers
- Houdt rekening met gerapporteerde fysieke en psychische capaciteiten en beperkingen van de deelnemers
- Stelt beperkingen en veranderlijke omstandigheden vast van de deelnemers tijdens de activiteit en meldt dit aan de verantwoordelijke
- Ondersteunt de groepsdynamiek en een aangename sfeer
- Instrueert de deelnemers volgens de opgelegde werkwijze
- Geeft aanwijzingen aangaande de techniek, houding, beweging, ... indien aangewezen
- Verdeelt de aandacht over de verschillende deelnemers
- Moedigt de deelnemers aan om respect en waardering voor de omgeving op te brengen
- Verzamelt de feedback over de activiteiten (evaluatieformulier, ...)
- Begeleidt mee het vertrek van de deelnemers
- Rapporteert incidenten en accidenten aan de verantwoordelijke
- Maakt contact met de deelnemer (indien mogelijk)
- Volgt (interne) bijscholingen, ...
- Raadpleegt informatiebronnen
- Reflecteert over het eigen beroepsmatig handelen
- Werkt volgens de procedures van de organisatie
- Gebruikt de vakterminologie die men in het kader van het beroep hanteert op voldoende deskundige wijze
- Controleert het materiaal visueel (herkent schade)
- Controleert de correcte bevestiging en aansluiting van de aanhangwagen

Probleemoplossende vaardigheden

- Reageert adequaat op alle (onveilige) situaties
- Past zich flexibel aan wijzigende omstandigheden aan
- Reageert efficiënt wanneer een deelnemer letsel oploopt of onwel wordt
- Handelt conform de voorgescreven procedure en rapporteert aan de verantwoordelijke
- Zorgt voor veiligheid van het slachtoffer en de overige deelnemers

Motorische vaardigheden

- Draagt persoonlijke en collectieve beschermingsmiddelen
- Zorgt voor een verzorgd voorkomen en aangepaste kledij conform de taakuitvoering
- Assisteert bij het verzamelen van het nodige materiaal dat noodzakelijk is voor de activiteit en kijkt het na op bruikbaarheid
- Duidt de technische aandachtspunten en demonstreert de basisveiligheidsregels

- Demonstreert de technieken (zwemmen, fietsen, touwenparcour, kajak- en kanovaren, oriëntatieweg, ...)
- Verzamelt al het materiaal en ziet er op toe dat deelnemers het materiaal in de oorspronkelijke staat achterlaten
- Reinigt het materiaal en ruimt het op
- Past EHBO toe
- Laadt het materiaal en de uitrusting op en af op aangepaste wijze
- Fixeert het materiaal en de uitrusting conform de veiligheidsprocedures
- Transporteert het materiaal en uitrusting volgens de wettelijke bepalingen

Omgevingscontext

- De assistent outdoor animator past zich op een beperkte tijd aan de groep aan
- De assistent outdoor animator komt in contact met zeer diverse klanten (jeugd, volwassenen, derde leeftijd, mensen met een beperking, anderstaligen ...).
- De taak kan worden uitgeoefend tijdens het weekend, op feestdagen en met flexibele werkuren.
- De taak kan onderhevig zijn aan seizoenspieken (schoolvakanties, zomerperiodes, ...).
- De assistent outdoor animator is onderhevig aan zeer uiteenlopende weersomstandigheden.
- Natuur en landschap creëren een voortdurend wisselende context.
- Het dragen van persoonlijke beschermingsmiddelen is verplicht
- De activiteiten kunnen werken in moeilijke houdingen en omstandigheden impliceren
- De uitoefening van dit beroep vergt een zeker observatievermogen om ervoor te zorgen dat de activiteiten zonder ongelukken verlopen conform de reglementeringen
- De organisatie van de werkzaamheden wordt deels bepaald door vigerende wet- en regelgeving, anderzijds door meer context specifieke elementen zoals infrastructuur, de steeds wisselende praktijksituaties. De assistent outdoor animator moet hier adequaat mee kunnen omgaan.
- De assistent outdoor animator dient de activiteiten steeds te begeleiden met de nodige aandacht voor het milieu (vb: in- en uitstap plaatsen bij kano-kajakvaren respecteren, paden niet verlaten, vuur op zanderige ondergrond en met inachtnaam van plaatselijke reglementering)
- De assistent outdoor animator heeft een voorbeeldfunctie voor de duurzame natuurbeleving en zorgt er voor dat fauna, flora en erfgoed (ruines, ...) gerespecteerd worden door de deelnemers
- De assistent outdoor animator brengt de procedures over aan de deelnemers
- Al naargelang de toestand (fysiek, psychisch, sociaal) en randvoorwaarden (weersomstandigheden, ...) van de activiteit moet er rekening gehouden worden met het functioneren van de deelnemers (fitheid, thermoregulatie, metabolisme, stress, beperkingen, ...)

Handelingscontext

- De assistent outdoor animator moet flexibel omgaan met de beschikbaarheid van de te betreden parcours, de activiteiten, de wensen van de klant,...
- De assistent outdoor animator kan snel en gepast reageren op mogelijke calamiteiten (klanten met angst, ongeval, ...)

- De assistent outdoor animator moet zich kunnen aanpassen afhankelijk van de doelgroep
- De assistent outdoor animator helpt de outdoor animator als die moet inspelen op onverwachte veranderingen in de context/omgeving (wegomlegging, ...)
- De assistent outdoor animator is medeverantwoordelijk voor de deelnemers
- De assistent outdoor animator moet zorgvuldig gebruik maken van materieel
- De assistent outdoor animator moet steeds de veiligheids- en kwaliteitsvoorschriften respecteren
- De assistent outdoor animator draagt persoonlijke beschermingskledij
- De assistent outdoor animator moet bijblijven met de ontwikkelingen binnen de sector, dit vergt leergierigheid en het volgen van (verplichte) opleidingen
- De assistent outdoor animator moet binnen zijn takenpakket initiatief nemen

Autonomie

Is zelfstandig in

- het voorbereiding van de materialen voor de activiteiten
- het uitvoering van de aan hem vertrouwde activiteiten
- het begeleiden van de deelnemers
- het handhaven van de veiligheid van de deelnemers tijdens de toegewezen activiteiten
- het geven van informatie over de uitvoering van de activiteit aan de deelnemers
- het toepassen van EHBO
- het nakijken van de werking van het materiaal en de uitrusting
- het herkennen van de anomalieën in de werking van de uitrusting, materiaal en installatie

Is gebonden aan

- de opdrachten en instructies van de verantwoordelijke
- veiligheidsvoorschriften die de locatie of activiteit vereist
- afspraken met collega's en verantwoordelijke
- de deontologische code
- de tijdsplanning van de toegewezen activiteit
- veiligheids-, gezondheids-, kwaliteits- en milieuvoorschriften en procedures
- de nationale en internationale wetgeving

Doet beroep op

- collega's voor het ondersteunen van de activiteiten
- de leidinggevende voor de opdracht, gegevens, melden van problemen, gevaarlijke situaties en bijkomende instructies

Verantwoordelijkheid

- Werkt volgens de wettelijke reglementeringen en geldende kwaliteitsvereisten
- Werkt volgens de veiligheidsprocedures van de organisatie
- Werkt in teamverband
- Gebruikt de uitrusting, het materiaal en de installaties op veilige en efficiënte wijze
- Handelt volgens de professionele gedragscodes
- Communiceert professioneel met de deelnemers

- Laadt en transporteert uitrusting en materiaal
- Assisteert bij de voorbereiding de activiteiten
- Assisteert bij de ontvangst van de deelnemers
- Helpt de deelnemers bij het inoefenen van de activiteit
- Assisteert bij de activiteit
- Assisteert bij het afsluiten van de activiteit
- Past de ongevalsprocedure van de organisatie toe
- Ontwikkelt de eigen deskundigheid

2.3 ATTESTEN EN VOORWAARDEN

Wettelijke attesten en voorwaarden

Er zijn geen (wettelijke) attesten of voorwaarden vereist.

3. Arbeidsmarktrelevantie / maatschappelijke relevantie

3.1 ARBEIDSMARKTRELEVANTIE

Tewerkstelling

Het is niet toevallig dat de outdoor sector gesitueerd wordt in het Paritair Comité 100. PC 100 is een 'aanvullend' comité waarin meerdere sectoren gegroepeerd worden die niet specifiek kunnen toegewezen worden aan een welbepaald PC.

De arbeidsmarkt voor de Outdoor Animatoren in kaart brengen is geen eenvoudige opdracht. Een belangrijk element hierbij is dat men er dient rekening mee te houden dat vele outdoor jobs feitelijk verloren geraken in andere sectoren.

Toerisme is wellicht het meest voor de hand liggend voorbeeld. Bij toerisme dient men bovendien ook nog rekening te houden met zowel het klassieke reisbureau-aanbod (avontuurlijke reizen, sport- en taalkampen, skivakanties,...) maar zeker en vast ook met het overwegend binnenlandse sociaal toerisme (ziekenfondsen, Sporta, JOSK,...).

Ook bij de overheid (provincies, Sport Vlaanderen - sportkampen, gemeentelijke sportdiensten,...) worden heel wat - zij het vaak tijdelijke - outdoor jobs aangeboden.

Kenmerkend voor de sector is verder ook het relatief groot aantal eenmanszaken en erg kleine familiale KMO's (1 à 2 werknemers of zelfstandigen) die actief - en vaak op zeer geïsoleerde plaatsen gelokaliseerd - op de arbeidsmarkt aanwezig zijn.

Verder is er nog het onontwarbare kluwen van vzw's en niet-geregistreerde aanbieders van outdoor activiteiten.

Ook regionale spreiding is een fenomeen dat kenmerkend is voor de outdoor sector. Immers, het merendeel van de in Wallonië gevestigde outdoor ondernemingen zijn in feite Vlaamse of Nederlandse bedrijven. Anderzijds en omwille van het overwegend Nederlandstalig clientieel engageren ook de 'zuivere Waalse' bedrijven van hun kant meer en meer Nederlandstalige outdoor

animatoren.

Tenslotte valt te verwachten dat de internationale dimensie van de outdoor sector aan belang zal toenemen voor tewerkstelling van outdoor animatoren. Sinds de recente uitspraak van 7 Britse ski-monitoren in Frankrijk (Simon Butler, 22/11/2016, Tribunal Administratif de Lyon) op basis van de Europese Directief 2005/36/EC, zullen meer en meer reisorganisaties ongetwijfeld geneigd zijn om eigen Vlaamse outdoor animatoren in te schakelen voor de begeleiding van hun buitenlandse reisprogramma's.

Uit het voorgaande is de maatschappelijke relevantie van de outdoor sector zeker en vast aanwijsbaar. Hieruit cijfers naar de potentiële arbeidsmarkt destilleren is evenwel minder voor de hand liggend.

In functie van een ruimer onderzoeksproject aan de KU Leuven heeft de Beroepsfederatie van Natuursport Ondernemingen (BFNO) in 2015 meegewerkt aan een inventarisatie van outdoor aanbieders in België. In totaal werden 246 outdoor aanbieders geïnventariseerd. Met de organisatievorm als criterium kunnen deze 246 aanbieders als volgt opgedeeld worden (zie fig 1).

Om een beter zicht te verkrijgen van de reële arbeidsmarkt heeft de BFNO in oktober 2016 een beperkte interne bevraging rond tewerkstelling gehouden. Gebaseerd op 22 respondenten (= 20% commerciële bedrijven) kwam met tot de volgende resultaten (zie fig 2).

Uit deze cijfers kunnen een aantal voorzichtige conclusies geformuleerd worden. Zo is het merkwaardig dat:

- er in vast dienstverband (voltijds + deeltijds) evenwel monitoren als administratief personeel wordt tewerkgesteld;
- de tijdelijke tewerkstelling heel erg seizoensgebonden is;
- er 48 monitoren tussen 2 en 6 maanden seizoensarbeid verrichten;
- er sterk gebruik gemaakt wordt van dagcontracten;
- de zelfstandige monitoren gemiddeld 37 dagen presenteren;
- iedere zelfstandige outdoor ondernemer gemiddeld 1/2 VTE monitor en 1/2 VTE administratief bediende voltijds tewerkstelt;
- iedere zelfstandige outdoor ondernemer gemiddeld 2,5 zelfstandige monitoren tewerkstelt.

Quid tenslotte de tewerkstelling bij de overige 145 outdoor aanbieders. er is eerder op gewezen dat de arbeidsmarkt voor outdoor animatoren in kaart brengen niet evident is en dat vele outdoor jobs feitelijk verloren gaan in andere sectoren.

Na analyse van de resultaten van deze beperkte steekproef moeten hier minstens nog twee elementen aan toegevoegd worden, namelijk:

1. Het seizoensgebonden karakter van het outdoor gebeuren;
2. Het relatief veelvuldige gebruik van dagcontracten is mede oorzaak van het feit dat vele jobs in de outdoor sector verloren geraken in andere sectoren. Al deze dagcontracten worden immers afgesloten via interim kantoren waardoor deze werkgelegenheidscijfers dus verloren geraken in de sector van de interim arbeid.

Commerciële bedrijven	101
(Sport)-federaties	17
Overheid	11
Vzw	42
Reisorganisaties (Touroperators)	12
Organisatievorm onbekend	63
Totaal	246

1. Hoeveel personeel heb je voltijds in vast dienstverband ?	monitoren	26
	bedienden	27
2. Hoeveel personeel heb je deeltijds in vast dienstverband ?	monitoren	9
	bedienden	11
3. Hoeveel personeel heb je tijdelijk in dienstverband ?	6 maanden	monitoren 12
		bedienden 2
	4 maanden	
		monitoren 4
		bedienden 15
	2 maand	
		monitoren 16
		bedienden 28
	andere periode	
		monitoren 16
		bedienden 14
4. Hoeveel dagcontracten heb je jaarlijks ?	3686	
5. Met hoeveel zelfstandige (statuut) monitoren werk je ?	100	
6. Hoeveel zelfstandige zaakvoerders zijn actief in Uw vennootschap ?	39	

Vacatures

VDAB heeft enkel vacatures van animator, omdat dit beroep van outdoor animator verschillend is van een animator werden de VDAB vacaturegegevens niet mee opgenomen in dit dossier.

4. Samenhang

De animator (cluster Toerisme) en de outdoor-animator (cluster Sport) hebben enkele gemeenschappelijke competenties maar bij de outdoor-animator ligt de focus op de sportactiviteiten.

Outdoor animator

assistent Outdoor Animator